

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 16. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag 12. december 2008

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Michael Aastrup Jensen (V), Erling Bonnesen (V), Henrik Høegh (V) næstformand, Pia Adelsteen (DF) Morten Messerschmidt (DF), Helle Sjelle (KF), Benny Engelbrecht (S), Eigil Andersen (SF), Pia Olsen Dyhr (SF), Özlem Sara Cekic (SF), Lone Dybkjær (RV), Bjarne Laustsen (S), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen, velfærdsminister Karen Jespersen og fødevarerminister Eva Kjer Hansen

FO Punkt 1. Rådsmøde nr. 2916 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse) den 17. december 2008

Punkterne 1a, 1c, 2, 3 og 4 hører under Beskæftigelsesministeriets ressort.

Punkterne 1d, 1e, 5, 6, 7, 8 og 9 hører under Velfærdsministeriets ressort.

Punkt 1b er delt mellem de to ministerier.

Punkt 1f hører under Økonomi- og Erhvervsministeriets ressort.

Et dagsordenspunkt om direktiv om søfarendes arbejdsforhold blev forelagt Europaudvalget af økonomi- og erhvervsministeren den 28. november 2008.

Punkt 1a, 1c, 1f, 2, 3 og 4 blev forelagt af beskæftigelsesministeren.

Punkt 1b, 1d, 1e, 5, 6, 7, 8 og 9 blev forelagt af velfærdsministeren.

Beskæftigelsesministeren: Jeg forelægger punkterne 1a, 1c, 1f, 2, 3 og 4.

Velfærdsministeren: Jeg forelægger punkterne 5 og 6 til forhandlingsoplæg. De øvrige punkter, som er 1b, 1d og 1e samt punkterne 7, 8 og 9, forelægger jeg alle til orientering.

1. De sociale følger af krisen, beskæftigelsessituationen og den videre gennemførelse af den sociale dagsorden

– *Drøftelse*

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 4)

a) Udtalelse fra Beskæftigelseskomiteen (EMCO) om den europæiske økonomiske genopretningsplan for vækst og beskæftigelse og finanskrisens følger for de europæiske arbejdsmarkeder

– *Godkendelse af udtalelsen*

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 4)

Beskæftigelsesministeren: Punkt 1a er en udtalelse fra beskæftigelseskomiteen, EMCO, om Kommissionens meddelelse om en genopretningsplan for vækst og beskæftigelse.

I udtalelsen bydes Kommissionens forslag velkommen. EMCO lægger i sin udtalelse vægt på fortsat investering i mennesker og modernisering af medlemslandenes arbejdsmarkeder, særlig gennem flexicurityprincipper. Det fremhæves også, at socialfonden og globaliseringsfonden fortsat skal støtte de beskæftigelsespolitiske mål, og at der skal ske en forenkling af de administrative procedurer og en fremskyndet anvendelse af midlerne. Arbejdsmarkedets parter skal medvirke hertil.

Fra dansk side kan vi støtte udtalelsen.

Bjarne Laustsen ville gerne vide, hvad Danmark byder ind med, idet han troede, det optog ganske almindelige mennesker, hvordan de skulle betale huslejen. Han troede, alle landene måtte være sig deres ansvar bevist, så vi ikke ryger ud i en ny recession og en ny krise. Det drejer sig om at løfte i flok og bevare nogle af jobbene. Regeringen siger selv, at ledigheden bliver fordoblet til næste år. Rigtigt mange bygningshåndværkere oplever at blive afskediget. Han mente, regeringen kunne gøre noget ved at fjerne anlægsloftet, således at bygningshåndværkerne fortsat kunne være i arbejde.

Eigil Andersen mente, at det bidrag, Danmark kommer med, er misvisende og forkert, og så hellere større investeringer på energiområdet og i den kollektive trafik.

Beskæftigelsesministeren svarede Bjarne Laustsen, at man i disse dage drøftede den genopretningsplan, Kommissionen har fremlagt, som drejer sig om 2 mia. euro eller 1,5 pct. af BNP. Herudover foreslås der konkrete initiativer, der skal stimulere beskæftigelsen og omstillingen af de europæiske økonomier til fremtidens ufordringer på arbejdsmarkedsområdet. Der tales om flexicurity og om aktiv arbejdsmarkedspolitik, og så skal man sikre en hurtig integrering af arbejdstagere, der har mistet deres arbejde, og forebygge langtidsarbejdsløshed. Herudover lægges der op til at forenkle kriterierne for støtte fra de europæiske social-

fonde. Kommissionen foreslår også en revision af reglerne for globaliseringsfonden, så den kan intervenere hurtigere inden for nøglesektorer, f.eks. bilindustrien. Regeringen er generelt positiv over for Kommissionens forslag, men vi er skeptiske over for globaliseringsfonden, som vi er bange for skal give støtte til store virksomheder i andre lande, der har udsendt nødvendige omstillinger. For så vidt angår den økonomiske situation i Danmark følger regeringen udviklingen meget nøje og vil på rette tid og sted tage de rette og kloge beslutninger.

Bjarne Laustsen spurgte, om regeringen vil sidde på hænderne, indtil vi har 140.000 ledige herhjemme, eller om man vil begynde allerede nu at se faresignalerne og investere i den offentlige sektor ud fra princippet, at det er bedre at forebygge end at helbrede.

Beskæftigelsesministeren troede, de fleste kunne se faresignalerne i ledighedsudviklingen, og regeringen kunne også læse vismandsrapporterne og andre økonomiske rapporter, der forudser en stigning i ledigheden. Det vil naturligvis være en udfordring for os, men med hensyn til en drøftelse af den økonomiske politik i den anledning her i landet ville han henvise til finansministeren.

**b) Fælles udtalelse fra Beskæftigelseskomiteen (EMCO) og
Komiteen for Social Beskyttelse (SPC) om den reviderede sociale
dagsorden**

– *Godkendelse af den fælles udtalelse*

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 4)

Velfærdsministeren nævnte ikke dette punkt.

**c) Gennemførelse af de fælles principper for flexicurity som led i
Lissabonstrategiens cyklus for 2008-2010**

– *Rapport fra flexicurity-missionen*

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 4)

Beskæftigelsesministeren: Næste punkt – punkt 1c – omhandler en rapport fra flexicuritymissionen om missionens arbejde. Rapporten foreligger endnu ikke. Fra dansk side støtter vi missionens arbejde.

Eigil Andersen havde indtryk af, at Lissabonprocessen havde fået en mere liberalistisk drejning, så man lagde mere vægt på flexibility end på security.

**d) Udtalelse fra Komitéen for Social Beskyttelse (SPC) om
forstærkelse af den åbne koordinationsmetode**

– *Godkendelse af udtalelse fra SPC*

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 4)

**e) Anvendelse af fællesskabets regler for sociale serviceydelser af
generel interesse: Operationelle konklusioner fra Komiteen for
Social Beskyttelse (SPC)**

– *Godkendelse af konklusioner fra SPC*

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 7)

Velfærdsministeren: Det første punkt har beskæftigelsesministeren sagt noget om. Der er to supplerende punkter. Det ene handler om en slags status på den åbne koordinations metode, som har vist sig at være et meget godt redskab. Vi har jo vendt resultaterne af den et par gange her i Europaudvalget. Det er en påpejning af, at det er en metode, som er anvendelige, og som man kan gå videre med.

Det andet punkt er en opfølgning på noget analysearbejde, hvor komiteen for social beskyttelse er nået frem til, at der er nogle punkter omkring EU-reglerne og nationale regler, som stadig væk trænger til at blive belyst i et videre analysearbejde.

f) Initiativer fra Kommissionen

- i) Meddelelse fra Kommissionens til DER: En europæisk økonomisk genopretningsplan
KOM (2008) 0800**
- ii) Nye færdigheder til nye jobs: Hvordan kan arbejdsmarkedets behov for færdigheder forudses og opfyldes?**
- iii) Forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1081/2006 om Den Europæiske Socialfond med henblik på at udvide de udgiftskategorier, der kan modtage bidrag fra ESF**

– *Forelæggelse ved Kommissionen*

KOM (2008) 0813

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 9)

Beskæftigelsesministeren: Under punkt 1 f vil der være en præsentation af nogle kommende initiativer fra Kommissionen. Det første initiativ omhandler Kommissionens meddelelse om en ramme for EU-landenes politiktiltag med henblik på at håndtere effekterne af den finansielle krise. Meddelelsen indeholder forslag til konkrete initiativer finansieret via EU-budgettet, herunder socialfonden og globaliseringsfonden. Det andet initiativ omhandler den kommende meddelelse om "Nye Kompetencer til nye jobs", hvor Kommissionen vil fremlægge en vurdering af fremtidige kompetencebehov i Europa frem mod 2020. Det tredje initiativ vedrører administrative forenklinger af regelsættet om socialfonden og skal ses i sammenhæng med hjælpepakken.

Fra dansk side byder vi præsentationerne af de ovennævnte initiativer velkommen.

2. (Evt.) Ændringsforslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 93/104/EF vedrørende organisering af arbejdstiden

– *Information fra formandskabet*

KOM (2005) 0246

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (sammenfatning side 13)

KOM (2004) 0607 – bilag 1 (grundnotat af 27/10-04 om det oprindelige forslag)

KOM (2005) 0246 – bilag 4 (henvendelse fra FTF, AC og LO af 10/12-08 vedr. arbejdstidsdirektivet)

KOM (2005) 0246 – svar på spørgsmål 2 (om opt out-modellen)

KOM (2005) 0246 – svar på spørgsmål 1 (om henvendelse fra Skleroseforeningen om opt out-modellen)

Info-note (05) I 10 (referat af åbent samråd 11/11-05 om arbejdstidsdirektivet)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 367, side 1019 (senest behandlet i EUU 4/6-08)

EUU alm. del (072) – bilag 49, side 43 (behandlet i EUU 30/11-07)

(05) side 279 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 11/11-05)

(042) side 523 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 27/5-05)

(041) side 344 FO (forhandlingsoplæg forelagt EUU 3/12-04)

Beskæftigelsesministeren: Arbejdstidsdirektivet er på dagsordenen for rådsmødet den 17. december 2008 med henblik på information fra formandskabet.

Jeg forelægger punktet til orientering.

For helt kort at rekapitulere sagen, så handler det jo om, at EF-Domstolen for snart en del år siden afsagde nogle domme, SIMAP og Jaeger, vedrørende rådighedsvagter og kompenserende hviletid, og at efterlevelsen af disse domme vil skabe store problemer i mange medlemsstater, ikke mindst på sundhedsområdet. Derudover har den såkaldte opt out – altså adgangen til at arbejde ud over 48 timer i gennemsnit om ugen – skullet tages op til revision.

På rådsmødet i juni lykkedes det omsider at finde frem til et kompromis. Det skete som et led i en samlet pakke, hvor vikardirektivet også indgik. Herefter blev pakken med de to direktiver oversendt til Europa-Parlamentet, som i første omgang accepterede forslaget til vikardirektiv uden at foreslå ændringer.

Desværre er Parlamentet ikke umiddelbart så imødekommende i forhold til ændring af arbejdstidsdirektivet. Ved behandlingen af dette forslag i Parlamentets beskæftigelsesudvalg blev rapportør Cercas' rapport med en række ændringsforslag vedtaget, og det næste, der skal ske i Parlamentet, er, at disse ændringsforslag skal debatteres og sættes til afstemning i plenum. Det sker den 17. december, altså samme dag som rådsmødet!

Som jeg ser situationen, er det helt uforudsigeligt, hvad Parlamentet når frem til den 17. december. Jeg håber selvfølgelig, at Parlamentet ender med at tilslutte sig den fælles holdning fra rådsmødet i juni, og jeg har også skrevet til de danske parlamentsmedlemmer om, hvor vigtigt det er, at der omsider kommer en løsning på denne svære sag. Det er – ikke mindst for den danske sundhedssektor – af afgørende betydning, at problemstillingerne vedrørende rådighedsvagter og afvikling af kompenserende hviletid bliver løst på en hensigtsmæssig måde.

Bjarne Laustsen syntes, man måtte prøve at få det bedst mulige ud af situationen. Der er ingen løsninger, der er hundrede procent ideelle, men han troede, direktivet med den danske aftalemodel ville få mindre betydning.

Eigil Andersen var fortsat imod, at man i Europa kunne have arbejdsuger på op til 65 timer, og mente, at der kun skulle være mulighed for at dispensere fra arbejdstidsreglerne, hvis det skete igennem kollektive overenskomster – helt svarende til hvad der var fremført fra LO, FTF og AC. Han mente ikke, arbejdsugen skal være længere end nu, hvor den må være op til 48 timer.

Han mente, opt out skal afskaffes eller udfases meget hurtigt.

SF er imod de kompromiser, regeringen vil indgå, men partiet er heller ikke med i mandatet, hvilket Dansk Folkeparti er.

Pia Adelsteen mente egentlig ikke, arbejdstid var noget, EU burde blande sig i. Hun syntes, der var nogle meget vage formuleringer i samlenotatet. På side 16 står der, at hvis en arbejdsgiver skal afvise en anmodning fra en lønmodtager om at få fri, skal ulempen for arbejdsgiveren ved at imødekomme ønsket være uforholdsmæssigt større end fordelene for lønmodtageren ved at imødekomme det. Hvem skal vurdere det?

Svend Auken henviste til, at beskæftigelsesministeren tidligere havde forklaret det smarte ved at kæde vikardirektivet sammen med arbejdstidsdirektivet, men nu har Europa-Parlamentet godkendt vikardirektivet, men stillet en række ændringsforslag til arbejdstidsdirektivet. På den baggrund spurgte han, om beskæftigelsesministeren ikke beundrer Parlamentet.

Beskæftigelsesministeren skriver til Europa-Parlamentets medlemmer og argumenterer for de danske synspunkter – uden hensyn til at alle hovedorganisationerne på lønmodtagersiden har undsagt regeringens synspunkter og plæderet for, at man bevarer en minimumsbeskyttelse af arbejdstagerne i Europa og plæderet for, at undtagelser bør være aftalt ved kollektive overenskomster. Han pegede på, at vi her er i den usædvanlige situation, at regeringen i denne sag på et arbejdsmarkedsspørgsmål, hvorom der plejer at være konsensus i Danmark, baserer sig på det snærest tænkelige flertal. Han appellerede til, at man finder tilbage til en situation, hvor der er større konsensus.

Lone Dybkjær gjorde for en god ordens skyld opmærksom på, at hun ikke delte regeringens holdning til arbejdstidsdirektivet.

Beskæftigelsesministeren var enig med Eigil Andersen i, at det er væsentligt at fastholde en arbejdsmiljømæssig forsvarlig grænse for den maksimale ugentlige

arbejdstid. Og han var også enig i, at hvis der herhjemme skal ske afvigelser fra den maksimale ugentlige arbejdstid på 48 timer, skal det aftales af parterne ved kollektive overenskomster, eksempelvis ved at man fastsætter en længere referenceperiode. Vi ønsker indført en referenceperiode på 12 måneder, men arbejdsmarkedets parter skal høres.

Beskæftigelsesministeren slog fast, at der ved Rådets fælles holdning skete en opstramning og en begrænsning i mulighederne for et benytte opt out. Lønmodtageren kan således kun give samtykke hertil efter en vis tids ansættelse og kan til enhver tid fortryde dette. Ligeledes lægge der loft over den ugentlige arbejdstid, nemlig på 65 timer. Han tilføjede, at i Danmark har vi ingen mulighed for at bruge opt out, og vi har ingen planer om at introducere lovgivning, der muliggør brug af opt out.

Beskæftigelsesministeren sagde til Svend Auken, at han altid beundrede folkevalgte forsamlings. Det kommer an på, om man ønsker en løsning på sagen eller ikke. Hvis man ønsker det og ikke vil gribe ind i kollektive overenskomster, så er det ikke så smart.

Med hensyn til det brev, regeringen har sendt til medlemmerne af Europa-Parlamentet, sagde beskæftigelsesministeren, at han mente, der var en realistisk mulighed for, at direktivet faldt på gulvet, og det syntes han, han skyldte at gøre MEP'erne opmærksom på. I øvrigt havde han gjort opmærksom på, at man faktisk indskrænkede muligheden for opt out. Som han så det, var der en realistisk mulighed for, at det kompromis, der var fundet i Rådet, faldt på gulvet, og så er vi tilbage ved udgangspunktet, nemlig det gamle direktiv og dommene, og så vil vi i Danmark skulle gennemføre lovgivning, der griber ind i de kollektive overenskomster. Det er det, vi søger at undgå.

Med hensyn til de ændringsforslag, Parlamentet har stillet, er der det problem, at afstemningen i Parlamentet finder sted samtidig med rådsmødet. På de områder, der direkte vedrører det danske forhandlingsoplæg, foreslår beskæftigelsesudvalget, at rådighedstid på arbejdspladsen altid skal betragtes som arbejdstid, således at der ikke kan afvikles hviletid i inaktive perioder. Endvidere foreslås det, at den kompenserende hviletid skal afvikles i umiddelbar forlængelse af den periode, der udløser kravet om kompenserende hviletid. Det foreslås, at fortolkningen skal være pr. lønmodtager, ikke pr. kontrakt. I forhold til opt out er der en række ændringsforslag om, at den mulighed skal begrænses og efter en 3-årig periode forsvinde helt. Vi har jo indgået et forlig i Rådet, som vi bakker op. Men det er klart, at vi kan leve med forslaget om en opfordring til at lave arbejdstidsmodeller, der giver de ansatte mulighed for livslang læring, og de ændringer, der foreslås vedrørende opt out, har ingen konkret virkning i Danmark. Med hensyn til Parlamentets ændringsforslag om rådighedstid og omfanget af hviletiden vil det være afgørende for os at få indført mulighed for, at det kan fraviges ved kollektiv overenskomst. Parterne bør efter vor opfattelse fortsat kunne aftale sig frem til den fornødne fleksibilitet med hensyn til tilrettelæggelsen af arbejdstiden.

Hvis Rådets fælles holdning falder, går forligsproceduren i gang, og så skal vi i løbet af få måneder forsøge at opnå enighed mellem Rådet og Parlamentet. Pro-

blemet er, at det ser meget svært ud. I forvejen er Rådets fælles holdning et meget delikat og afbalanceret kompromis. Derfor havde beskæftigelsesministeren meget svært ved at se, hvor man i givet fald kunne imødekomme Parlamentet. Det er f.eks. ikke realistisk, at de medlemsstater, der ønsker en fortsat mulighed for opt out, og som udgør et blokerende mindretal, vil acceptere en udfasning af opt out. Hvis det falder til jorden – og det gør det, hvis Rådet og Parlamentet ikke når til enighed – står vi ved udgangspunktet, og så er det det gældende direktiv, som skal efterleves – med de korrektioner der følger af SIMAP- og Jaegerdommene.

Eigil Andersen slog fast, at direktivet vil have virkninger i andre lande og forringe retstilstanden for lønmodtagerne. Vi skal ikke bare se på nationale interesser. SF slås også for lønmodtagere i andre lande, herunder England, som vi heller ikke mener skal have arbejdsuger på op til 65 timer. Hertil kommer, at da vi konkurrerer på de samme markeder, vil det også have betydning for danske lønmodtagere.

Lone Dybkjær mente også, vi skal se på forholdene i andre lande. I realiteten mente hun ikke, man kunne foretage sig noget, før Parlamentet har stemt. Derfor spurgte hun, om beskæftigelsesministeren vidste, hvordan afstemningen var faldet ud, og hvor stort flertallet for ændringsforslagene var.

Beskæftigelsesministeren sagde til Eigil Andersen, at det ikke var et faktum, at der ville blive en forringelse for lønmodtagerne. Han syntes, Eigil Andersen lagde op til "forum shopping" – altså gerne ville gribe ind i kollektive overenskomster, hvis Eigil Andersen mente, det kunne give fremskridt, men ikke ville gribe ind, hvis det efter Eigil Andersens mening betød tilbageskridt. Beskæftigelsesministeren troede, vi skulle gøre det danske system en tjeneste ved at være stringente.

Beskæftigelsesministeren sagde til Lone Dybkjær, at selvfølgelig skal vi også se på, hvordan det er i andre lande, og sørge for ordentlige arbejdsforhold i hele Europa. Men hvis kompromiset falder på gulvet, har vi en opt out, som er værre end det, der lægges op til i kompromiset. Han vidste ikke, hvordan afstemningen i Parlamentet var faldet ud, men han havde på fornemmelsen, at der måske ikke var helt overensstemmelse mellem stemningen i beskæftigelsesudvalget og i Parlamentets plenum. Han vidste, at der udfoldes store bestræbelser i mange lande på at påvirke afstemningen i Parlamentet.

Svend Auken pegede på, at da der er tale om en anden behandling, skal der være absolut flertal – altså et flertal af alle medlemmer – for at vedtage ændringsforslagene, hvilket understøtter det, beskæftigelsesministeren siger.

Formanden sagde, at der jo ikke var tale om et forhandlingsoplæg, men man havde fået en meget interessant orientering, og han troede, beskæftigelsesministeren måtte belave sig på at komme i et samråd med Arbejdsmarkedsudvalget og Europaudvalget om sagen igen, når vi kommer lidt længere frem, og vi har set, hvordan Europa-Parlamentet stemmer den 17. december.

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om indførelse af europæiske samarbejdsudvalg eller en procedure i fællesskabsvirksomheder og fællesskabskoncerner med henblik på at informere og høre arbejdstagerne (omarbejdet udgave)

– (Evt.) Politisk enighed

KOM (2008) 0419

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 21)

KOM (2008) 0419 – bilag 3 (grundnotat af 25/8-08)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 464, side 1388 FO

(forhandlingsoplæg forelagt EUU 26/9-08)

Beskæftigelsesministeren: Den næste sag på dagsordenen er revisionen af direktivet om europæiske samarbejdsudvalg. Sagen er foreløbig sat på dagsordenen på rådsmødet den 17. december med henblik på politisk enighed.

Jeg forelægger sagen til orientering.

Både de europæiske parter, Europa-Parlamentet, Kommissionen og det franske formandskab ønsker en hurtig proces omkring en ændring af direktivet. Det ser ud til at lykkes, og formandskabet forventer at få de sidste knaster på plads inden rådsmødet den 17. december 2008.

Dette skyldes blandt andet, at de europæiske parter alligevel nåede til enighed om et fælles udspil, efter at sagen var landet på Kommissionens og Rådets bord. Det fælles udspil fra parterne, som blev sendt til formandskabet den 29. august, tager udgangspunkt i Kommissionens forslag, men indeholder samtidig 8 forslag til justeringer.

I forbindelse med udspillet opfordrede parterne til, at deres forslag indgik som en samlet pakke i de videre forhandlinger i Rådet – og dermed supplerer de øvrige ændringer fra Kommissionen. Parterne lagde også vægt på en hurtig proces i forbindelse med vedtagelse af det samlede recastforslag.

Udspillet fra parterne har mødt stor velvilje og har dannet rammen for de videre forhandlinger i Rådets arbejdsgruppe og i formandskabets uformelle drøftelser med Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentets beskæftigelsesudvalg har i sin rapport fra den 19. november 2008 fremsat en række ændringsforslag, som respekterer parternes udspil, men som også indeholder yderligere ændringsforslag, som ville kunne forrykke balancen i parternes udspil.

Parlamentets ændringsforslag har efterfølgende været debatteret i Rådets arbejdsgruppe, som har afsluttet sit arbejde og overladt det til formandskabet at afklare de sidste udeståender sammen med Europa-Parlamentet.

Denne proces er nu afsluttet med et positivt resultat, idet det inden for de seneste dage tilsyneladende er lykkedes at opnå enighed om et samlet udspil, som Europa-Parlamentet skal tage stilling til den 16. december 2008.

Regeringen hilser kompromiset velkommen. Der er samlet set tale om et afbalanceret udspil, som præciserer og effektiviserer rettigheder og pligter efter direktivet. Samtidig rummer udspillet fleksibilitet i form af, at der kan aftales andre procedurer for information og høring, som falder uden for direktivets anvendelsesområde. Der er i øvrigt opbakning til denne linje fra de danske parter.

Eigil Andersen var enig i, at der var tale om forbedringer. Han havde dog gerne set, at det var blevet sådan, at fristen for at oprette europæiske samarbejdsudvalg var blevet sat ned fra 3 år til 1 år, men det kan måske komme på et senere tidspunkt.

Pia Adelsteen henviste til, at det på side 25 i samlenotatet er nævnt, at flere danske virksomheder kan blive berørt, hvis ordningen bliver udvidet. Hun spurgte, om beskæftigelsesministeren mente, at flere danske virksomheder vil blive berørt, hvis ordningen bliver udvidet. Hvordan vil regeringen så opnå sit mål med, at erhvervslivets byrder skal nedsættes med 25 pct. – i betragtning af at der er to år tilbage, og man endnu kun har nået 10 pct.?

Beskæftigelsesministeren sagde til Eigil Andersen, at han syntes, det overordnet var vigtigt, at vi støtter aftaler, som parterne indgår på europæisk plan. Det er jo ikke så mange.

Beskæftigelsesministeren henviste i anledning af Pia Adelsteens bemærkninger til, at ifølge samlenotatet er der kun 18 virksomheder i Danmark, der bliver berørt og får større administrative byrder. Så generelt kan man ikke sige, det er nogen voldsom belastning.

Pia Adelsteen henviste til side 25 i samlenotatet, hvor det står: "Hvis Kommissionens nuværende forslag medfører, at flere virksomheder vil blive omfattet af direktivet og dermed vil blive omfattet af en efterfølgende dansk lovændring, må det forventes, at de samlede administrative og økonomiske omkostninger for de danske virksomheder vil stige." Derfor spurgte hun, om beskæftigelsesministeren vurderer, at der vil komme en stigning.

Beskæftigelsesministeren medgav Pia Adelsteen, at der ville blive en stigning i de administrative byrder, men regeringen havde bare skønnet, at den ville blive begrænset.

4. Meddelelse fra Kommissionen om konsekvenserne af arbejdskraftens fri bevægelighed som følge af udvidelsen af EU

– *Præsentation ved Kommissionen*

KOM (2008) 0765

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 28)

Beskæftigelsesministeren: Det næste punkt vedrører Kommissionens meddelelse om overgangsreglerne for arbejdskraftens fri bevægelighed i forbindelse med udvidelserne af EU i 2004 og 2007.

Jeg forelægger punktet til orientering.

Det er en meddelelse, som Kommissionen er forpligtet til at udarbejde i henhold til udvidelsestraktaterne.

Rapporten oplyser, at arbejdskraftvandringen fra de østeuropæiske lande var på sit højeste i 2006 og siden er faldet. Og det er sket, på trods af at de fleste lande lempede overgangsreglerne i 2006. Overordnet finder Kommissionen, at effekten af arbejdskraftvandring er positiv i forhold til vækst og beskæftigelse i Europa, og den anbefaler, at overgangsordningerne ophæves.

Den konklusion ligger på linje med regeringens holdning. Regeringen finder, at arbejdskraftindvandringen har afhjulpet flaskehalsproblemer og bidraget positivt til økonomien. Samtidig mener vi dog også, at overgangsreglerne i Danmark har været nyttige for at sikre en gradvis tilpasning til fri bevægelighed fra de nye EU-lande.

Der er alene tale om en præsentation fra Kommissionen på rådsmødet, og jeg forventer ikke en egentlig debat. Men man kan nok alligevel forvente, at nogle af de nye lande vil tage ordet for at argumentere for en ophævelse af alle overgangsreglerne.

Det kan i den forbindelse nævnes, at de danske overgangsregler – som gradvis er blevet lempet over de sidste fem år – udfases helt pr. 1. maj 2009. Udfasningen omfatter også Rumænien og Bulgarien, som blev medlem af EU 1. januar 2007. Det blev forligskredsen bag østtalen enig om i sidste uge.

Bjarne Laustsen syntes, det var fint med fair konkurrence, og at man ophæver de restriktioner, der har været for østarbejdere, men rundt omkring i Europa er der forhold, der gør, at der er en unfair konkurrence. Her nævnte han som eksempel de tyske kolonnearbejdere til en lav timeløn i slagterierne, så danske slagteriarbejdere bliver arbejdsløse. Desuden fører det til, at man transporterer levende dyr ned gennem Europa til skade for dyrene og med større udslip af CO₂ til følge.

Svend Auken pegede på, at rapporten om arbejdskraftens fri bevægelighed drejer sig om perioden 2004-2007, og spurgte, hvordan beskæftigelsesministeren vurderede situationen i 2009, hvor der vil komme en stigende arbejdsløshed. Han

mente, det var godt at komme af med overgangsordningerne, men der er bl.a. et problem med de mange rumænske arbejdere i Italien.

Beskæftigelsesministeren svarede Bjarne Laustsen, at da man tilbage i 2004 behandlede østaftalen, var man klar over det problem, der er med kolonnearbejdere i Tyskland, og derfor gik man ind for at styrke kontrollen og vor viden om, hvad der foregår. Vi har gradvis tilpasset vort regelsæt og har senest opbygget RUT-registret, og vi har i samarbejde med arbejdsmarkedets parter sikret, at vi nu får kendskab til de udstationerede, idet de senest den dag, da de påbegynder arbejde i Danmark, skal tilmelde sig det. Beskæftigelsesministeren erklærede sig enig med Bjarne Laustsen i, at vi skal sikre fri bevægelighed i Europa, men det skal være på fair vilkår, idet vi ikke vil tolerere, at der udvikler sig et A-arbejdsmarked og et B-arbejdsmarked i Danmark.

Beskæftigelsesministeren svarede på Svend Aukens spørgsmål, at det generelle billede var, at bevægeligheden var faldet siden 2006. Den er også faldet i Danmark. Når der sker en afmatning, vil en del af dem, der er rejst ud, tage tilbage til deres hjemland. Det gælder i hvert fald i Nordeuropa. Han vidste ikke, hvad der var sket med de rumænske arbejdere i Italien, men her troede han ikke, incitamentet til at blive i Italien var blevet mindre.

Bjarne Laustsen var glad for, at han og beskæftigelsesministeren delte den opfattelse, at hvis vi skal have lige vilkår i Europa på tværs af grænserne, så kræver det, at vi har et sæt spilleregler. Herhjemme har vi den danske aftalemodel. I andre lande har de ikke et sådant system. Kollonnearbejde i Tyskland giver anledning til transport af op til 6 millioner levende grise om året, hvilket han betegnede som fuldstændig vanvittigt.

Beskæftigelsesministeren ville for så vidt angår dyretransporter henvise til den relevante minister, som var enten fødevareministeren eller justitsministeren.

FO 5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om procedurer for implementering af forordning 883/04 om koordination af sociale sikringsordninger

– *Vedtagelse af fælles holdning*

KOM (2006) 0016

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 31)

KOM (2006) 0016 – bilag 2 (grundnotat af 1673-06)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 464, side 1391 (senest behandlet i EUU 26/9-08)

EUU alm. del (072) – bilag 367, side 1038 (behandlet i EUU 4/6-08)

FO Velfærdsministeren: Dette punkt er sat på til forhandlingsoplæg. Men egentlig har udvalget sådan set allerede sagt ja til alt det, forslaget rummer.

Det handler om gennemførelsen af den ny forordning. Man har en forordning, der nu hedder 883 – det er klassikeren, som i gamle dage hed 1408 – som handler om, hvilke ydelser man kan få på tværs af landegrænser. Den er godkendt og vedtaget. Det, vi i dag behandler, er de regler, der gælder, når den skal føres ud i livet. Det har udvalget fået forelagt bid for bid. Hvordan man rent teknisk-administrativt sørger for, at borgene nu får de ydelser, de har ret til. Vi er nu nået til vejs ende. Man har bakket op om de anbefalinger, der har været om gennemførelsesbeslutningerne. Det ligner meget den gennemførelsesprocedure, der allerede gælder i dag. Man kan sige, at noget af det, der er nyt, og som kan betyde en lettelse, er, at man går fra papirarbejde til it-systemer, når man udveksler oplysninger. Her er der stadig væk et stykke arbejde, der skal gøres med at få etableret de it-systemer. Men ellers skulle det være administrative bestemmelser, som skal sikre, at de ydelser, vi udbetaler, er rigtige. Arbejdet er ved at være ved vejs ende.

I arbejdet med gennemførelsesforordningen har man opdaget nogle punkter i selve forordningen, hvor der har været brug for nogle tydeliggørelser, præciseringer og justeringer. Dels har de nye lande skullet skrives ind. Dels har der været nogle steder, hvor man kunne se, at det ikke var helt tydeligt, hvad det var for nogle ydelser, der var omfattet af forordningen. Det handler i alt væsentligt om andre landes ydelser og er ikke noget, der har konsekvenser for Danmark.

Pia Adelsteen citerede følgende fra samlenotatets side 34: "Efter gældende dansk lovgivning får patienter, som regionen vælger at henvise til behandling i udlandet, dækket alle behandlingsudgifter." Men samtidig står der: "I de (få) tilfælde, hvor rettidig behandling ikke kan tilbydes i Danmark, har en patient krav på at blive henvist til behandling i udlandet efter EF-reglerne. I disse tilfælde kan de nye regler medføre, at patienten får en egenbetaling." Det ville hun gerne have velfærdsministerens kommentar til.

Velfærdsministeren henviste til, at der var tale om Sundhedsministeriets regler, og foreslog, at man får en skriftlig redegørelse for, hvad der ligger i dem.

Lone Dybkjær pegede på, at der forelægges forhandlingsoplæg om sagen, så derfor blev man nødt til at spørge ind til sagen. Hun havde forstået det sådan, at det, der her forelægges til forhandlingsoplæg, kun er den administrative udmøntning af, hvad man allerede har vedtaget.

Eigil Andersen ville også gerne have bekræftet, at der for så vidt angår vandrende arbejdstagere og deres ydelsesberettigede pårørende ikke er tale om at ændre på bestående regler for ydelser, men udelukkende er tale om, at man skal gennemføre det administrativt, der er besluttet.

Morten Messerschmidt roste regeringen for, at man i et langt afsnit i samlenotatet tager stilling til, om nærhedsprincippet er overholdt – altså om det overhovedet er noget, EU skal beskæftige sig med. I den forbindelse spurgte han, hvordan velfærdsministeren har det med, at hjemmelsgrundlaget er artikel 308, altså gummiparagraffen. Han fandt det meget betænkeligt, at man i EU søger en stadig stærkere koordinering og ensretning af de sociale systemer. I anledning af at velfærdsministeren omtalte en række punkter, som hun ønskede ændret, gjorde Morten Messerschmidt opmærksom på, at når hjemmelen er artikel 308, har Danmark vetoret.

Svend Auken kunne tilslutte sig forhandlingsoplæggene. Han mente, velfærdsministeren har ret i, at forslaget er en konsekvens af den tilslutning, vi har givet til forordning 1408, der nu hedder noget andet. Vi skal blot sikre, at de lande, som kommer ind i EU, har de samme regler som os andre.

Velfærdsministeren bekræftede, at der ikke er tale om at ændre på nogen ydelser, men blot tale om at man skal have en forordning, der implementerer det, man har besluttet, da der er tale om ydelser over grænserne. I øvrigt havde Europaudvalget fået forelagt forordningens forslag bid for bid.

Der er heller ikke ændret noget på hjemmelsgrundlaget. Gummiparagraffen var også hjemmelsgrundlaget for forordning 1408 og de forordninger, der afløste den.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti havde udtalt sig imod det.

- FO 6. Forordningsforslag til ændring af forordning 883/04 om
koordination af social sikring, forslag til bilagene**
– *Vedtagelse af fælles holdning*
KOM (2007) 0376, KOM (2006) 0007
Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 42)
Udvalgsmødereferater:
EUV alm. del (072) – bilag 367, side 1040 (senest behandlet i
EUV 4/6-08)

Behandlingen af dette punkt og forelæggelsen af forhandlingsoplæg fandt sted under dagsordenens punkt 5 og er refereret ovenfor.

7. Forslag til rådskonklusioner om aktiv integration af mennesker, der udstødt fra arbejdsmarkedet

- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 47)

Velfærdsministeren: Under dette punkt er der nogle rådskonklusioner, der understreger betydningen af, at man kombinerer de sociale ydelser med en aktiv indsats: jobtræning, kompetenceudvikling osv. Jeg oplever det som liggende i smuk forlængelse af den aktive beskæftigelsespolitik, Danmark har ført i mange år.

Eigil Andersen så, at medlemsstaterne opfordres til at fortsætte kampen mod fattigdom og social udelukkelse, og at man opfordrer medlemsstaterne til at reflektere over, hvordan de nationalt kan fastlægge mål herom. Derfor spurgte han, om velfærdsministeren har reflekteret over, om vi har sådanne mål i Danmark.

Özlem Sara Cekic havde ikke megen tillid til, at regeringen ville gå helhjertet ind i bekæmpelse af fattigdom, når hun så, hvordan politikken var i Danmark, men ville gerne høre, om regeringen kunne sige noget om, hvordan man måler, hvem der er fattige i Danmark, og har nogen visioner om, hvordan man kan bringe dem ud af fattigdommen.

Morten Messerschmidt spurgte, hvordan i alverden man forestiller sig, at EU skal kunne bekæmpe fattigdom. Han mente, også den del af socialpolitikken hører hjemme i medlemslandene. I øvrigt pegede han på, at uligheden er markant større i de andre EU-lande.

Svend Auken var i modsætning til Morten Messerschmidt tilfreds med, at man gør noget på fællesskabsplan for at bekæmpe fattigdom.

Velfærdsministeren sagde, at det ikke havde været muligt at fastsætte et mål for fattigdom i Danmark. OECD-målet er et relativt mål, som snarere er et mål for ulighed end et mål for fattigdom. Velfærdsministeren mente også, et mål for ulighed var vigtigt, for der må ikke være for stor afstand mellem grupperne. Det er der heldigvis heller ikke i Danmark. Hvis man sætter en absolut fattigdomsgrænse tilstrækkelig højt, kan studerende og ufaglærte også være fattige. Velfærdsministeren mente, man måtte vurdere det samlede billede og f.eks. også se på folks muligheder for at få beskæftigelse. Det er udmærket at have debat om spørgsmålet i EU, men det er overladt til det enkelte land, hvordan fordelingspolitikken – og i øvrigt også socialpolitikken – skal være. Det er hele tanken med den åbne koordinationsmetode. Man laver ikke en fælles politik, men man laver en mere gennemsigtig politik og opstiller en række mål, så de enkelte medlemslande kan måle sig i forhold til hinanden. De mål ville velfærdsministeren gerne sende over til udvalget igen.

Özlem Sara Cekic erklærede sig fuldstændig uenig med velfærdsministeren med hensyn til fattigdom. I den forbindelse nævnte hun kontanthjælpsloftet og 300-timers reglen.

8. Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling for alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering

– *Statusrapport*

KOM (2008) 0426

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 51)

KOM (2008) 0426 – bilag 4 (grundnotat af 8/9-08)

EU-note (072) – E 61 (note af 18/9-08 om kriterier for subsidiaritetsprøvelse af forslag om ligebehandling)

EU-note (072) – E 59 (note af 3/9-08 vedr. subsidiaritetstjek af Kommissionens forslag)

EU-note (072) – E 48 (note af 8/7-08 om ny social dagsorden)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 464, side 1383 (senest behandlet i EUU 26/9-08)

Velfærdsministeren: Dette punkt handler om direktivet for ligebehandling for alle uanset religion, tro, handicap, alder og seksuel orientering. Udvalget er tidligere blevet orienteret om sagen. Man kan sige, det er et direktiv, som grundlæggende har en sympatisk holdning. Det drejer sig om at sikre, at der ikke finder diskrimination sted, at der er sikret lige behandling af alle mennesker. Men som vi også talte om, da jeg tidligere forelagde direktivet for udvalget, er der en række problemer med det, sådan som det ser ud nu.

Direktivet er meget omfattende. På en række centrale punkter er det meget uklart, hvad de vendinger, der står, egentlig betyder. Der er et nyt kriterium, alder, som kan få store konsekvenser også for dansk lovgivning, hvis ikke det bliver meget præciseret. Der er et spørgsmål om, hvorvidt man kan lave fælles regler for de meget forskellige kategorier af borgere.

Derfor er vi nu i arbejdsgruppen gået i gang med at stille en række spørgsmål til, hvad direktivet egentlig betyder. Stort set alle lande har en række spørgsmål. Det er et stort opklaringsarbejde, som ligger foran os, inden vi kan sige, hvad det egentlig ville betyde, hvis vi siger ja til det her. Og hvordan skulle det se ud, for at vi kunne sige ja.

Lone Dybkjær mente, ligebehandling kræver en mere grundig drøftelse, hvori flere udvalg inddrages. Hun foreslog derfor, at man prøver at arrangere en sådan drøftelse. Det var første gang, hun havde set problemstillingen så grundigt beskrevet i et notat fra regeringen.

Hun håbede, velfærdsministeren som sin første sætning ville sige, at overordnet set støtter vi direktivet. Men der er nogle punkter, hvor vi ikke synes, det er en god idé, at EF-Domstolen skal gå ind og fortolke al ting.

Özlem Sara Cekic undrede sig over, at etnicitet ikke er nævnt blandt det, man ikke må forskelsbehandle i anledning af.

Svend Auken tilsluttede sig det, Lone Dybkjær sagde om ligebehandling. Han læste nu også notatet sådan, at vi starter med at sige, at selvfølgelig er vi i Danmark tilhænger af borgernes rettigheder, og vi kæmper for de europæiske borgernes rettigheder. Men vi vil ikke på grund af dårlige formuleringer eller uigennemtænkte løsninger rode os ind i en masse problemer med EF-Domstolen osv. Det er vigtigt, at vi i Danmark er positive på dette felt.

Velfærdsministeren var med på, at vi først og fremmest skal sige, at vi grundlæggende er positive over for ligebehandling, men direktivet er lavet på en måde, så man ikke har sikkerhed for, at det vil gavne de mennesker, det skulle gavne. Det er faktisk tæskeuklart. Derfor bliver der tale om en lang proces, og der vil blive stillet en række spørgsmål.

Velfærdsministeren svarede Özlem Sara Cekic, at etnisk diskrimination allerede er forbudt. Det nye er blot, at alle de aspekter, som gælder på arbejdsmarkedet, også skal gælde uden for arbejdsmarkedet.

Per Clausen spurgte, om regeringen går ind for, at der skal laves et direktiv på området. Er det ikke sådan, at hvis man ikke ønsker, at EF-Domstolen skal gå ind i de sager, så skal man lade være med at lave et direktiv? På den baggrund syntes, han det var et meget interessant synspunkt, at man skal lave et direktiv, men man ønsker at begrænse EF-Domstolens mulighed for at gå ind i de sager.

Lone Dybkjær mente ikke, hun havde fået svar på sit spørgsmål.

Svend Auken sagde, at det, Lone Dybkjær ønskede, var, at vi skulle starte med at udtrykke støtte til formålet, men ikke nødvendigvis sige ja til direktivet, som det foreligger nu.

Han gav Per Clausen ret i, at vi har et problem i relation til EF-Domstolen. Men hvis vi mener det alvorligt, kan vi ikke nøjes med hensigtserklæringer, men må have præcise retsregler. Så vi er i et dilemma.

Velfærdsministeren sagde, at når man har et direktiv, som man har med ligebehandlingsdirektivet, så må man acceptere, at EF-Domstolen fortolker det.

Hun var fuldstændig enig i, at vi skal udtrykke støtte til formålet. Det er godt at bekæmpe diskrimination. Men vi kan ikke sige ja til direktivet, som det foreligger, fordi det er så uklart, at vi faktisk ikke ved, om det kan gøre mere skade end gavn.

9. Opfølgning på Beijing handlingsplanen

a) Kvinder i væbnede konflikter

- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
Rådsmøde 2916 – bilag 5 (samlenotat side 87)

Velfærdsministeren: Forløbet vedrørende FN's handlingsplan fra Beijing, som jo handler om kvinders situation, har været, at man hvert år har taget et af de kritiske punkter, som var med i Beijingdeklarationen, op til nærmere behandling. Det punkt, man er nået til denne gang, er kvinders situation i væbnede konflikter.

Det handler dels om, hvordan man kan sikre, at dem, der bliver udsendt fra FN til lande, hvor der er væbnet konflikt, er meget bevidst om mænds og kvinders forskellige situation og hele tiden anlægger en ligestillingsbetragtning. Det er faktisk noget, vi gør noget ud af i Danmark, hvor vi giver en form for kursus til dem, der skal ud, så de har en bevidsthed om kvindernes situation. Det er noget, man nu bredere vil tage fat på.

Det handler også om, hvor mange kvinder der er blandt dem, der bliver sendt ud, og hvordan de midler, der afsættes til græsrodsorganisationerne, bliver brugt. Om man dér også har et kvindeaspekt.

Man vil også prøve at se nærmere på kønsfordelingen blandt asylansøgere for at se, om den kan sige noget om behandlingen af mænd og kvinder i de lande, de kommer fra.

Der opstod i sammenhæng med det punkt en debat om kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder og adgang til sundhedsydelse. Det er en debat, som næsten altid dukker op. Det var også et meget stort tema under forhandlingerne i Beijing. Man landene på nogle acceptable formuleringer. Der er enkelte lande, som hele tiden er på vagt. De vil ikke have nogle formuleringer, som kan lægge op til fri abort. Der kan også være andre ting, de er bekymrede for. Jeg vil tillade mig lidt selvros. De danske embedsmænd, der har forhandlet, har faktisk gjort en kæmpe indsats for, at den tekst, der nu ligger, er en, som jeg med sindsro kan bakke op bag fra Danmark med den holdning, vi har til ligestilling. Det er åbenbart en debat, der skal tages gang på gang. Jeg synes, at den tekst, der ligger nu, absolut er en, vi kan bakke op om.

Lone Dybkjær syntes, det var vældig godt, at Frankrig havde sat kvinder i væbnede konflikter på dagsordenen. Hun så, at der var udarbejdet en rapport, og kunne godt tænke sig et link til den.

NOT **Velfærdsministeren** lovede at sende Lone Dybkjær det link, hun efterlyste.

b) Sammenhæng mellem familie- og arbejdsliv

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

Rådsmøde 2916 – bilag 5 (sammenotat side 89)

Velfærdsministeren: Disse rådskonklusioner er en opfølgning på en tilsvarende proces, der går tilbage til år 2000. Det handler i alt væsentligt om Barcelonamålene, som er vedtaget af stats- og regeringscheferne. De handler om daginstitutionspladser. 90 pct. af alle børn over 3 år skal have en mulighed for at blive passet og 33 pct. af alle børn under 3 år inden 2010. Der blev pludselig stillet spørgsmålstegn ved de Barcelonamål. Men det endte med, at indvendingen blev manet i jorden. Det er ikke noget, der præger anbefalingerne.

Det er også noget, regeringen kan bakke op bag.

Lone Dybkjær pegede i forbindelse med opfølgningen af Beijinghandlingsplanen på, at der står under punkt 11 om generelle forventninger til andre landes holdninger: "Et land har udtrykt skepsis over for rådskonklusionens anbefalinger om at fremme arbejdet med at nå Barcelona-målene fra 2002. Et par andre vil gerne have indført mindre forpligtende sprog." Hun ville gerne vide, hvilke lande vi har problemer med.

Velfærdsministeren mente ikke, hun i et åbent møde måtte sige, hvilke lande der stillede sig på bagbenene.

Formanden sagde, at det gjaldt landenes positioner, når vi står i en forhandlings-situation, men ikke i et tilfælde som dette, hvor landene offentligt har tilkendegivet deres holdninger og slet ikke skammer sig over dem.

Velfærdsministeren sagde derefter, at det især er Malta, der er problemer med. Og så er der selvfølgelig også Irland, mens Polen ikke er så vanskelig, som man kunne frygte. Det er Tjekkiet, der ikke vil have Barcelona-målene, når det gælder familie- og arbejdsliv.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 2917 (landbrug og fiskeri) den 18. – 19. december 2008

Fødevareministeren: Jeg forelægger én sag til forhandlingsoplæg. Det drejer sig om punkt 4 om TAC/kvoter for 2009. Resten af punkterne vil blive forelagt til orientering.

1. Kommissionens grønbog om landbrugsprodukters kvalitet: produktstandarder, produktionskrav og kvalitetsordninger

- *Drøftelse*

KOM (2008) 0641

Rådsmøde 2917 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2008) 0641 – bilag 3 (udtalelse af 11/12-08 fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri)

KOM (2008) 0641 – bilag 2 (grundnotat af 13/11-08)

EU-note (08) – E 13 (notat af 7/11-08 om grønbogen)

Fødevareministeren: Kommissionens grønbog om fødevarekvalitet er i offentlig høring indtil den 31. december. Kommissionen vil derefter udarbejde en meddelelse, der skitserer mulighederne for udvikling af EU's politik på området. Først herefter kommer der eventuelt lovforslag.

Der er således tale om en foreløbig drøftelse af sagen i Rådet i næste uge.

Fra dansk side er vi positive over for grønbogen. Jeg lægger vægt på, at man i det videre arbejde med grønbogen fokuserer på forenkling eller afvikling af overflødig lovgivning.

Jeg mener, at lovgivningen i EU i højere grad skal sikre rammer og retningslinjer for private initiativer. Selve koncepterne for fødevarekvalitet skal overlades til det frie initiativ og udvikles i et samspil mellem fødevareproducenter og forbrugere.

Fra EU's side skal vi alene fastlægge rammerne.

Endelig lægger jeg vægt på, at de initiativer, der tages, skal sikre forbrugerne mod vildledende markedsføring af fødevarer.

Udvalget vil modtage kopi af regeringens høringssvar, og vi vil vende tilbage til sagen, når Kommissionens meddelelse foreligger i løbet af foråret.

Pia Olsen Dyhr syntes, grønbogen så ganske fornuftig ud. Det er ret væsentligt, at forbrugerne kan stole på de forskellige fødevaremærker.

2. Forslag til Rådets forordning om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 for så vidt angår anvendelse af antimikrobielle stoffer til at fjerne overfladeforurening fra fjerkræslagtekroppe

– Vedtagelse

KOM (2008) 0430

Rådsmøde 2917 – bilag 1 (samlenotat side 6)

EUU alm. del (072) – bilag 293 (grundnotat af 30/5-08)

EUU alm. del (072) – bilag 294 (høringssvar af 30/5-08)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 369, side 1201 FO

(forhandlingsoplæg forelagt EUU 4/7-08)

Fødevareministeren: Jeg fremlagde i juli 2008 forslaget om brug af kemiske midler til at fjerne overfladeforurening fra fjerkrækød. Kommissionens formelle forslag til Rådet blev dog først fremsat i oktober 2008.

Forslaget og medlemsstaternes holdning til forslaget har ikke ændret sig væsentligt siden juli 2008. Danmark vil være imod forslaget, og jeg forventer, at der vil være et kvalificeret flertal imod forslaget i Rådet. Dermed kan Kommissionens forslag ikke vedtages.

Regeringen henholder sig til det tidligere godkendte forhandlingsoplæg.

Bjarne Laustsen kunne støtte, at fødevareministeren gik lodret imod kemisk behandling af fjerkræ.

Fødevareministeren ville ikke på nogen måde plædere for, at man kan behandle fjerkrækroppe kemisk og efterfølgende skulle vaske dem, men sagde, at forslaget var udsprunget af de diskussioner, man havde med USA.

Svend Auken tilføjede, at USA har truet med en WTO-sag, og Kommissionens forslag skal også ses i det lys.

3. Udkast til rådskonklusioner om memorandum vedrørende Frankrigs initiativ ”Import af levnedsmidler, foder, dyr og planter: sikkerhed og overholdelse af Fællesskabets regler”

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 2917 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 109, side 305 (senest behandlet i EUU 14/11-08)

Fødevareministeren: Der lægges fra formandskabets side op til en vedtagelse af rådskonklusioner på rådsmødet.

Jeg forelagde også denne sag i november. Fra dansk side har vi i drøftelserne været meget opmærksomme på, at eventuelle ændringer i importkontrollsystemet skal være afbalancerede, ikke diskriminerende og respektere de internationale aftaler, der er på området.

Det seneste udspil er tilstrækkeligt afbalanceret, og jeg regner med, at der kan opnås enighed om rådskonklusioner.

FO 4. Forslaget til Rådets forordning om fastsættelse for 2009 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse grupper af fiskebestande gældende for EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger

– *Politisk enighed*

KOM (2008) 0709

Rådsmøde 2917 – bilag 1 (samlomotat side 19)

Fødevareministeren: Forslaget om TAC/kvoter for 2009 er som altid det vigtigste emne på rådsmødet i december. Jeg vil generelt henvise til det oversendte samlenotat og her alene forsøge at give et overblik over de allervigtigste elementer og udeståender for Danmark.

I onsdags i denne uge blev EU og Norge enige om kvoterne for næste år for de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak, hvoraf mange er vigtige for Danmark. Derfor vil jeg først gennemgå hovedelementerne i aftalen med Norge, som betyder rigtig meget for os.

TAC'erne for torsk i Nordsøen og Skagerrak vil blive forøget med 30 pct. i en samlet løsning, hvor kvoteforøgelsen kombineres med foranstaltninger mod discard af torsk. Den samlede fiskeridødelighed vil blive reduceret i overensstemmelse med den langsigtede plan, som vi opnåede enighed om i november.

TAC'en for sild i Nordsøen bliver reduceret med 15 pct., og i Skagerrak/Kattegat med 27 pct. Der sker til gengæld det, at den atlanto-skandiske kapacitet i kyststat-aftalen bliver øget med 8 pct. i 2009. Det nævner jeg, for det opvejer en lille del af den reduktion, som finder sted.

For rødspætte i Nordsøen sker der en stigning i TAC'en på 13 pct., hvilket også følger af den flerårige plan. TAC'erne for rødspætte i Skagerrak og Kattegat bliver uændrede.

Der er reduktioner for kuller på 9 pct. og for sej på 7 pct. som følge af de vedtagne forvaltningsplaner.

Den vigtige bestand for Danmark af havtaske i norsk zone bliver reduceret med ca. 3 pct..

I selve forslaget foreslår Kommissionen en reduktion på 25 pct. i TAC'en for torsk i Kattegat. Det vil nok blive et af de vanskeligste spørgsmål for os overhovedet i forhandlingerne.

Jeg har sammen med min svenske kollega indgået en aftale om lukkede områder i Kattegat for at beskytte torsken. Det bør efter min mening afspejle sig i en uændret TAC eller en mindre reduktion end foreslået af Kommissionen. Alternativt risikerer vi, at vi blot øger udsmid af torsk gennem en kvotereduktion. Jeg tror, det er vigtigt at tage nogle andre initiativer for at beskytte torsken og få en fremgang af bestanden i området.

For tunge i Skagerrak/Kattegat/Østersøen foreslås en reduktion i TAC'en på 25 pct., men Kommissionen har ikke taget højde for fangster i Østersøen. Vi mener derfor, at der skal lægges en mængde til for fangsterne i Østersøen.

Fra dansk side vil vi arbejde for en kvote for tobis, som vil være kendt fra årets begyndelse. Dette er vigtigt af hensyn til fiskernes planlægning af fiskeriet. Den endelige kvote vil som i år blive fastlagt til maj, når vi kender resultatet af monitoringsfiskeriet. Det vil være vigtigt for fiskerne, at de kan få en startkvote fra årets begyndelse, så de kan komme i gang med fiskeriet.

I forslaget implementeres også betingelser for den praktiske anvendelse i 2009 af det nye kW-dagesystem, som blev vedtaget i forbindelse med den langsigtede plan for torsk.

I henhold til den nye plan foreslås der i TAC/kvoteforslaget en reduktion af fiskeriindsatsen på 25 pct. i Nordsøen/Skagerrak og Kattegat i forhold til referenceperioden, som for Danmarks vedkommende er 2004-2006. Det er det, der er det bedste udgangspunkt for os.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side tilslutter sig Kommissionens forslag eller et kompromisforslag, der kan vedtages i Rådet med kvalificeret flertal, idet der arbejdes for:

- At TAC for torsk i Nordsøen og Skagerrak kan forøges udover 20 pct. i sammenhæng med foranstaltninger, der effektivt reducerer discard af torsk.
- At der nationalt etableres en effektiv og forbedret ordning i samarbejde med Sverige til genopretning af torsken i Kattegat som et alternativ til en fortsat reduktion i TAC for torsk.
- At eventuelle ændrede/nye forvaltningsområder for TAC'er fastsættes under opretholdelse af relativ stabilitet.
- At modellen for fastsættelse af TAC for tobis udformes, således at der undgås et unødvendigt stop for fiskeriet, hvis bestanden har det godt.
- At TAC for tunge i Skagerrak/Kattegat/ Østersøen tillægges en yderligere mængde for at tage højde for fangster i Østersøen.
- At TAC for lange i Skagerrak/Kattegat/ Østersøen opretholdes på et uændret niveau.

Danmarks endelige stillingtagen beror på en samlet vurdering af det endelige kompromisforslag.

Pia Olsen Dyhr kunne ikke støtte, at den danske regering vil arbejde imod Kommissionens forslag om en 25 pct. reduktion for torsk. Hun syntes, at det, vi var blevet enige med svenskerne om, var glimrende, men mente, vi stadig væk skulle reducere fangsterne af torsk i Østersøen, idet vi har en forpligtelse over for kommende generationer til, at der stadig er fisk i havet.

Hun kunne heller ikke støtte, at fødevareministeren gerne ville have en øget kvote for tunge i Østersøen.

Endelig kunne hun ikke støtte, at tobiskvoten skal fastsættes allerede nu, før vi kender det biologiske grundlag.

Per Clausen var meget enig med SF. Han mente, problemet med fiskeripolitikken er, at det, vi gør, er uforståeligt for de fleste, og har meget liden effekt på natur og miljø.

Han ville gerne have en drøftelse af, hvad fødevareministerens planer var med hensyn til EU's fremtidige fiskeripolitik.

Bjarne Laustsen mente også, der var masser af ting i fiskeripolitikken, som var uforståeligt. Han kunne dog give tilslutning til fødevareministerens forhandlingsoplæg under forudsætning af: 1) at det, man lægger op til med hensyn til at lukke visse områder i gydeperioden for at beskytte torsken faktisk har en større effekt end en reduktion af kvoten, 2) at fødevareministeren ikke siger absolut nej, hvis Kommissionen siger: "Det er udmærket, hvad I har aftalt med svenskerne, men derudover ønsker vi en reduktion af kvoten." Det handler om, at man får lukket nogle områder, også i relation til bifangst, og at man får et mere selektivt fiskeri. Socialdemokraterne går ind for, at fiskerne fanger de arter, de har tilladelse til at fange, og undgår de andre, således at vi får så lidt discard som muligt.

Svend Auken pegede på, at torskebestanden i Kattegat ikke har det særlig godt. Han mente, det var en meget god aftale, man havde lavet med den svenske regering, men spurgte, om det er rigtigt opfattet, at hvis vi ikke får lov til at fange lige så mange torsk, som vi plejer, så vil man ophæve aftalen med svenskerne. Det ville han stærkt advare imod, idet det med de lukkede områder under alle omstændigheder er en smaddergod idé.

Fødevareministeren indrømmede, at det var en ret vidtgående aftale, man havde lavet med fiskerne, idet man lukkede et område i tre måneder i gydeperioden. Men hun troede, det ville være mere effektivt end en kvotereduktion, når det drejer sig om at beskytte torsken. Historisk havde det vist sig, at kvotereduktioner ikke har virket, men blot har forøget discarden. Hun gik efter at sætte den dansk-svenske aftale i stedet for en reduktion af kvoterne, og hun mente, Kommissionen ville være imødekommende. Hun mente ikke, man både skulle have aftalen og en kvotereduktion. Vi evaluerer aftalen om 3 år, og vil så forhåbentlig kunne konkludere, at den har båret frugt.

Fødevareministeren undrede sig over den skeptiske indstilling fra SF.

Med hensyn til tunge er der tale om noget rent teknisk, idet vi mener, man simpelt hen har glemt noget i regnestykket, sagde fødevareministeren til Pia Olsen Dyhr.

Fødevareministeren sagde til Per Clausen, at når fremskrivninger nu viser en stigning på 30 pct. for torsk i Nordsøen, er det et eksempel på, at genopretningsplanen virker.

Med hensyn til den fremtidige fiskeripolitik sagde fødevareministeren til Per Clausen, at planen er, at der skal ske en revision i 2012. Vi har allerede nu sat flere initiativer i gang for at forberede de andre lande på, hvad vi mener der skal ske i forbindelse med reformen i 2012. Hun mente, man skulle gå væk fra at tale om landingskvoter til at tale om fangstkvoter, så man får gjort op med discarden. Hun

mente, det var et enormt ressourcospild, at fiskerne smider døde fisk ud. Vi skal bruge mere selektive fangstredskaber, så vi kan få et mere målrettet fiskeri. Vi har sendt en skrivelse til de andre lande og vil følge det op med en rapport. Fødevareministeren nævnte i den forbindelse, at hun for nogle dage siden havde inviteret til en teknisk gennemgang, hvor de forskellige organisationer inden for fiskeriet, NGO'er osv. havde erklæret sig enig i sigtet. Der kommer en egentlig politisk diskussion om fiskeripolitikken hen over foråret. Nu laver Kommissionen en grøn-bog, som kommer i februar/marts måned, og så tager man en drøftelse af grøn-bogen i Europaudvalget. Men vi har altså ønsket at påvirke Kommissionen allerede nu ved at pege på, hvordan man kan regulere fiskeriet på en anden måde, hvilket er blevet meget positivt modtaget. Fødevareministeren nævnte som et af de spændende initiativer den kameradokumentation 24 timer i døgnnet, som man laver forsøg med. Vi har overbevist Kommissionen om, at der skal være et særligt punkt i grøn-bogen om selektive fangstredskaber. I løbet af januar måned skal vi teste et specielt tysk fangstredskab. Så det er et højt prioriteret område for fødevareministeren.

Fødevareministeren bekræftede over for Bjarne Laustsen, at vi mener, at de initiativer, vi har taget samme med svenskerne, vil have en større effekt. Man må gerne fiske andre arter end torsk, men ikke fiske torsk i januar, februar og marts, hvor torsken samles for at gyde.

Hun svarede Svend Auken, at hvis Kommissionen ikke kan nøjes med den reduktion, aftalen med Sverige giver, må vi genforhandle aftalen med svenskerne.

Pia Olsen Dyhr pegede på, at der står i samlenotatet: "Samlet set for Danmark er vurderingen på kort sigt, at Kommissionens forslag vil få meget begrænsede eller ingen negative konsekvenser i erhvervslivets fiskerimuligheder", og spurgte, hvorfor vi så ikke kan støtte det.

Hun ville gerne have et notat, som beskrev den regnefejl, der var vedrørende tunge.

Med hensyn til tobis mente hun stadig, vi skulle vente, til vi havde overvågningsmaterialet.

Hun var helt enig i, at den dansk-svenske aftale er rigtig god. Hun mente derfor, vi skal opretholde den, selv om den må kombineres med en vis reduktion af kvoten. Hvis vi vil sikre bestanden – og det vil SF – kræver det mindre fiskeri.

Bjarne Laustsen spurgte, hvor stor en reduktion af kvoten fødevareministeren kunne acceptere, hvis det kombineres med den dansk-svenske aftale.

Han ville gerne vide, hvor lukkede de lukkede områder vil blive, idet der er andre fisk, som man gerne må fange i de pågældende områder, og så kan man få torsk med som bifangst.

I relation til aftalen med Norge pegede Bjarne Laustsen på, at fødevareministeren tidligere havde sagt, at man kun måtte regulere 15 pct. op eller ned, men nu går man langt videre. Det virker, som om man har nogle regler, men så gør man alligevel noget andet.

Han syntes, det havde været en spændende teknisk gennemgang, man havde haft vedrørende den fremtidige fiskeripolitik. Han pegede på, at vi i Danmark bruger ¼ mia. kr. af skatteydernes penge på at kontrollere 2.000 erhvervsfiskere. Han mente, fiskerne skulle have en større selvforvaltning. Fiskene er samfundets ressourcer, og fangstplanerne skal være i orden.

Per Clausen syntes, der lå interessante tanker bag det, regeringens foreslog med hensyn til fremtidens fiskeripolitik. Det er vigtigt, at vi får en fælles diskussion af det, for vi har faktisk en mulighed for at lave noget, der kan få afgørende betydning for fiskeriets vilkår i fremtiden.

Per Clausen var enig med regeringen i, at den dansk-svenske aftale indeholder nogle perspektiver, som er langt mere fornuftige end en kvotereduktion, og derfor ville han ikke modsætte sig forhandlingsoplægget.

I øvrigt mente han slet ikke, tobisfiskeriet var bæredygtigt.

Svend Auken mente, man i forbindelse med den langsigtede fiskeripolitik alvorligt måtte overveje, hvordan vi kommer af med discard, idet et sted mellem en halv og en hel million tons spisefisk smides væk om året. Det betegnede han som en skandale. Han mente, det måtte være i fiskeriets egen interesse at bruge selektive fangstredskaber, så de ikke fanger undermålsfisk.

Fødevareministeren sagde i anledning af det, Pia Olsen Dyhr citerede, at det drejer sig om den samlede fiskeriaftale, og det går op for nogle bestande og ned for andre bestande.

NOT Hun ville sende tallene vedrørende tunge over. Hun mente, det var 100 tons, vi taler om.

Med hensyn til tobis mente hun, at det, vi foreslår, er fuldt forsvarligt. Det skal sikre, at tobisfiskeriet kan foregå over hele sæsonen. Fødevareministeren tilføjede, at Danmark har langt den største del af tobiskvoten, så det betyder meget for fiskerne, at dette fiskeri kan foregå jævnt. Biologerne har sagt ok til en startkvote på 200.000 tons.

Fødevareministeren gjorde opmærksom på, at fiskerne betragter det, vi er blevet enige med svenskerne om, som et meget voldsomt indgreb.

I anledning af Bjarne Laustsens spørgsmål om, hvor meget hun kunne leve med, sagde fødevareministeren, at det måske var en kvotereduktion på 5-10 pct., idet det vil vise, at Kommissionen anerkender, at vi har gjort noget.

Med hensyn til de lukkede områder præciserede fødevareministeren, at der er områder, som bliver totalt lukket for fiskeri, og så er der områder, som bliver lukket i 3 måneder for torsk, men hvor man gerne må fiske andre arter – altså hummer, sild og tunge – med selektive fangstredskaber.

Hun sagde til Bjarne Laustsen, at det er en indviklet diskussion med de plus/minus 15 pct., som i øvrigt nu er ændret til plus/minus 20 pct., men for torsk i 2009 er reglen suspenderet, fordi der tilsyneladende er så mange torsk i Nordsøen. Vi har en regel, men den kan fraviges, hvis man bliver enige om det.

Hun var enig med Bjarne Laustsen i, at vi bruger mange ressourcer på kontrollen. Det er en god begrundelse for at diskutere, om vi ikke skulle vende bøtten en gang.

Fødevareministeren sagde til Per Clausen, at der er meget stor lydhørhed over for, hvad vi siger fra dansk side, fordi vi leverer en solid indsats fra fiskerikontrolens side og lever op til reglerne. Derfor er vi faktisk meget troværdige, når vi kommer med forslag til ændringer.

Fødevareministeren var fuldstændig enig med Svend Auken med hensyn til discard. Det er en skandale. Hun mente, muligheden for at lave et egentligt discardforbud ligger i forlængelse af en reform i 2012, men hun kunne ikke på nuværende tidspunkt give et årstal. Det skal jo også være troværdigt. I Norge har man et forbud mod discard, men samtidig går der rygter om, at man overskrider kvoterne. Hun syntes, det var rigtigt positivt, at fiskeriet spiller med i den sag. Også i aftalen med Norge arbejder vi med midlertidigt lukkede områder, og det bliver et krav, at de, der sejler ind i norsk zone, skal have en kvote til fiskeri, ligesom der er et forbud mod kun at tage de største fisk og smide de små ud. Altså alle initiativer, der går på at forebygge discard.

Pia Olsen Dyhr sagde, at hvis fødevareministeren garanterer, at den dansk-svenske ordning er lige så god som en 25 pct. nedsættelse af kvoten, og hvis hun kan acceptere en 5-10 pct. nedsættelse af kvoten samtidig med den dansk-svenske aftale, så kunne SF godt gå med til forhandlingsoplægget.

Fødevareministeren sagde, at det er svært at give en garanti, men hun mente faktisk i øjeblikket, at den dansk-svenske aftale er bedre, altså får en større effekt.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde udtalt sig imod det.

Punkt 3. Samråd med fødevareministeren om samrådsspørgsmål K vedr. braklægningsordningen

EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål K (vedlagt)
KOM (2007) 0523 – bilag 1 (svar fra Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri af 21/9-07)
KOM (2007) 0523 – svar på spørgsmål 1 af 16/1-08
KOM (2007) 0523 – svar på spørgsmål 2-3 af 21/11-08
KOM (2007) 0523 – spørgsmål 4 af 21/11-08
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. del (08) – bilag 54, side 122 (svar på samråd D)
EUU alm. del (071) – bilag 7, side 1781 FO (forhandlingsoplæg forelagt 21/9-07)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Ministeren bedes give en nærmere redegørelse for, hvordan ministeren vil bruge de nye muligheder for EU-finansiering til at sikre, at der bliver tilstrækkelige økonomiske midler til helt at modvirke skadevirkninger på natur, biodiversitet og miljø som konsekvens af ophævelsen af braklægningsordningen.”

Formanden begrundede samrådsspørgsmålet med henvisning til, at man i udvalget havde været meget betænkelig ved de naturmæssige konsekvenser af ophævelsen af braklægningsordningen og derfor var meget interesseret i, hvilke muligheder vi havde for at få penge fra EU til at imødegå disse virkninger. Han håbede, det i lyset af den finansielle krise og de gældsbyrder, dansk landbrug har, ville lykkes at finde en konstruktiv løsning. Han regnede med, at der ville komme flere samråd om sagen.

Fødevareministeren: Dette håb, formanden udtalte, deler jeg fuldt ud. Regeringen har jo klart sagt, at vi vil neutralisere de negative konsekvenser, der måtte være af at ophæve braklægningsordningen. Jeg deler fuldstændig udvalget bekymring over og optagethed af de naturmæssige konsekvenser. Men jeg vil sige, at mine ambitioner går endda længere, fordi jeg ser det i en helhed i forbindelse med miljøhandlingsplanen og pesticidplanen og vandrammedirektivet.

Når formanden siger, at der nok kommer flere samråd, så vil jeg sige, at jeg stiller beredvilligt op til flere samråd.

Det, der kan lade sig gøre i dag, er at fortælle, hvordan forhandlingerne omkring sundhedstjekket gik. Som jeg tidligere har bebudet over for udvalget, sidder vi lige nu og knokler løs i regeringen med henblik på at finde ud af: ”Hvordan gør vi det så allerbedst?” Her kommer vi med et bud i løbet af januar. Derfor vil jeg heller ikke i dag kunne give en nærmere redegørelse for, hvordan vi konkret vil bruge de nye muligheder. Men jeg kan fortælle, hvordan forhandlingerne er gået. Som vi diskuterede sidst, er det faktisk lykkedes os at komme igennem med de ønsker, vi havde.

Som bekendt blev det med vedtagelsen af sundhedstjekket af den fælles landbrugs politik besluttet helt at fjerne kravet om at braklægge en del af landbrugsjorden. Den obligatoriske brakordning var allerede suspenderet for 2008 og vil nu ophøre permanent fra 2009.

Vi har jo været grundigt inde på det tidligere. Det, jeg vil bruge lidt tid på i dag, er at fortælle om, hvordan mulighederne er for fremtidig EU-medfinansiering af f.eks. miljøindsatser.

Målet med indsatsen i forhold til ophør af brakkravet er at neutralisere effekterne i forhold til kvælstofudvaskning, fosfortab, pesticidforbrug og naturen i det hele taget.

De yderligere effekter af den midlertidige ophævelse af brakordningen i 2008 – det var også et udestående – såvel som den permanente ophævelse vil blive håndteret i forbindelse med regeringens strategi ”grøn vækst”. Vi er i gang med at overveje, hvilke midler der er, og hvor langt de rækker i forhold til indsatser omkring de forskellige problemstillinger. Det gælder om at få et overblik over opgavernes omfang og finde ud af, hvad der er de bedste løsninger, og så må vi tage stilling til, hvilke finansieringskilder vi kan bruge. Som sagt kommer der et udspil i januar måned fra regeringens side, og så stiller jeg gerne op til et samråd efterfølgende.

Det lykkedes os fra dansk side at få sat tydelige aftryk på sundhedstjekket. Et af de væsentligste resultater blev, at vi i årene 2010-13 får tilført yderligere 5 pct. i modulerede midler fra landbrugspolitikens søjle 1 til landdistriktsprogrammet. Vi reducerer altså den direkte landbrugsstøtte og overfører midlerne til anvendelse under landdistriktsprogrammet. Det vil dog ske i et nyt program under landdistriktsprogrammet.

Samlet er der tale om ca. 880 mio. kr. i såkaldt nye modulerede EU-midler, som kan anvendes i årene 2010-13. Hertil kommer de gamle modulerede midler på i alt ca. 1,6 mia. kr. De nye modulerede midler skal specifikt bruges til en indsats for miljø, natur og klima.

Hertil kommer yderligere, at kravet til den nationale medfinansiering er nedsat i forbindelse med anvendelsen af de nye modulerede midler. For Danmarks vedkommende er medfinansieringen således nedsat fra godt 50 pct. til 25 pct. for de nye modulerede midler. Det er stadig væk 50 pct. – eller 45 pct. i visse tilfælde – i forhold til de gamle midler. Vi diskuterede, om vi skulle have to programmer, men Kommissionen ønsker altså to programmer. Det må vi så sørge for at håndtere så smidigt, som det kan lade sig gøre.

Et andet resultat af sundhedstjekket er, at det lykkedes at få en ny og bedre artikel 68.

Under forhandlingerne af sundhedstjekket lykkedes det således at få mulighed for at anvende op til 10 pct. af den direkte landbrugsstøtte til miljø. Derimod er muligheden for at anvende artikel 68 til for eksempel koblet støtte begrænset til 3,5 pct. Det er der nogle lande, der gerne vil. Men den begrænsning er der ikke, når man vil anvende det til miljø og natur. **(Formanden:** Det er da klart. Der er jo ikke tale om produktionsstøtte.) Jeg er enig med formanden i, at det er klart. Men det var

ikke klart for hele EU-kredsen. Det er noget af det, vi har brugt mange kræfter på at kæmpe igennem. Jeg er bestemt ikke enig i det, formanden siger, men engang imellem undrer man sig over, hvordan synspunkterne er hos nogle af ens kolleger.

Med den nye artikel 68 er der således skabt mulighed for i Danmark fra 2010 at bruge op til 750 mio. kr. – vel at mærke om året – på støtte til landmænd for miljøtiltag.

Midlerne tilvejebringes ved at reducere den direkte landbrugsstøtte med op til 10 pct. pr. år. Og de tiltag, som støttes, skal ligge ud over den almindelige regulering, og der skal være tale om miljøtiltag, som er frivillige for landmanden.

Det er endvidere muligt at støtte miljøtiltag under artikel 68, som også kan iværksættes under landdistriktspolitikken. Man skal bare sikre sig, at der ikke er tale om dobbeltfinansiering. Det var noget af det, vi diskuterede længe, men det blev altså gjort muligt.

Alt i alt har sundhedstjekket derfor givet os et rigtig godt udgangspunkt for at understøtte de initiativer, der vil blive identificeret i forbindelse med "grøn vækst".

Afslutningsvist vil jeg sammendrage de forskellige EU-finansieringsmuligheder, der er:

Danmark har i det ordinære landdistriktsprogram i alt knap 1,1 mia. kr. til rådighed fra EU til udbetaling i årene 2010-2013.

Hertil kommer de godt 880 mio. kr., der tilføres i nye modulerede EU-midler i perioden 2010-2013.

Herudover vil der være mulighed for at anvende midler under artikel 68. Et beløb som i årene 2010-2013 kan udgøre op til 750 mio. kr. om året.

Sammenlagt svarer det faktisk til en potentiel EU-finansiering fra 2010-2013 på 5 mia. kr.

Jeg kan bare gentage, at der er betydelige midler til rådighed, og at de midler skulle gøre det muligt, at indfri vores ambition i forhold til beskyttelse af natur og miljø.

Formanden betegnede det opnåede forhandlingsresultat som meget flot og var glad for, at fødevareministeren klart havde levet op til de aftaler, der var i forbindelse med mandatet.

Han bad om at få fødevareministerens talepapir oversendt.

Europaudvalget er interesseret i meget hurtigt at se regeringens udspil til, hvordan midlerne skal anvendes i Danmark. Han så frem til, at Europaudvalget også fremover ville få samråd med fødevareministeren om anvendelsen af midlerne, idet de kommer fra EU og er en del af EU's landbrugsordning.

Morten Messerschmidt ville også glæde sig over resultatet, selv om han godt kunne ønske sig noget mere vidtgående og visionært, når det drejede sig om EU's landbrugspolitik generelt. Han var glad for, at braklægningsordningen blev ophævet, idet han altid havde betragtet det som en besynderlig konstruktion. Han

havde studeret en rapport, som udvalget havde fået oversendt den 21. november, hvori Århus og Københavns Universitet peger på, at der er problemer med øget kvælstofudvaskning, en stigning i ammoniakemissioner og større fosforudledninger. Den rapport ville han gerne have, at fødevareministeren forholdt sig til – eventuelt i et skriftligt svar. Dansk Folkeparti vil ikke acceptere en øget miljøbelastning som følge af ophævelsen af braklægningsordningen. Derfor syntes Morten Messerschmidt, det var et meget godt resultat, man som led i sundhedstjekket havde fået.

Pia Olsen Dyhr syntes også, det var et utroligt flot resultat – især på baggrund af de diskussioner, man havde haft i Fødevareudvalget – og ville godt rose fødevareministeren for det.

Hun spurgte, om grunden til, at man har opnået det, er, at man har givet sig med hensyn til aftrapning af landbrugsstøtten, idet hun havde noteret sig, at Danmark havde støttet Frankrig med hensyn til støtten efter 2013, mens Sverige, Storbritannien og Letland havde stemt imod på det uformelle møde. Er der lavet et kompromis med Frankrig?

Pia Olsen Dyhr forstod, at vi inden august 2009 skulle melde tilbage, hvad vi ville gøre med hensyn til den nationale medfinansiering, men bad fødevareministeren inden da sige noget om, hvad vi havde tænkt os.

Hun mente, det var nu, hvor vi har stigende fødevarepriser, hvor landmændene kan opdyrke større arealer, og hvor grundskylden er faldet, vi skal benytte os af mulighederne for at tilbagetrække 10 pct.

Svend Auken sagde i anledning af Pia Olsen Dyhrs sidste bemærkninger, at nogle mener, situationen kan sammenlignes med en ny tsunami, når man ser på den gældsprocent, landbruget har.

Han pegede på, at hvis man skal til at opdyrke et areal, som har ligget brak længe, skal man ikke alene gøde, man skal også sprøjte. Derfor må man se det i sammenhæng med alle de andre ting, fødevareministeren nævnte.

Fødevareministeren var opmærksom på rapporten fra forskningsinstitutterne og de problemer, som Morten Messerschmidt nævnte. Derfor ser vi også på vandmiljøhandlingsplanen, pesticidplanen og implementeringen af vandrammedirektivet. Det er det, regeringen vil komme med et bud på i løbet af januar.

I anledning af Pia Olsen Dyhrs spørgsmål om, hvorvidt vi havde lavet et kompromis med franskmændene, sagde fødevareministeren, at hun ikke anede, hvor de rygter kom fra. Som hun havde nævnt i en række skriftlige svar, var vi imod, at der skulle drages rådskonklusioner om landbrugspolitikken efter 2013, men så sagde Storbritannien fra med hensyn til overhovedet at drage rådskonklusioner, og derfor blev der kun tale om formandskabskonklusioner, som de enkelte lande ikke tog stilling til. Vi gik aktivt ind i processen for at få et kompromis, men det lykkedes altså ikke. I øvrigt gjorde hun opmærksom på, at dette ikke skete på det uformelle møde, men på det formelle møde den 28. november.

I anledning af Pia Olsen Dyhrs spørgsmål om, hvornår hun vil melde ud med hensyn til anvendelsen af artikel 68, sagde fødevareministeren, at det ville hun

gøre i løbet af 2009, idet hun gjorde opmærksom på, at situationen var ændret, siden vi havde den frivillige modulation, idet man nu hvert år i august skal sige, hvor meget man vil anvende artikel 68. Vi må først se i forbindelse med "Grøn vækst", hvor meget de konkrete indsatser vil koste.

Fødevareministeren mente, det i høj grad var en sandhed med modifikationer, at det gik så godt for landbruget, idet hun var helt enig med Svend Auken i, at landbruget står i en vanskelig situation med den meget høje gældsprocent.

Fødevareministeren sagde til Svend Auken, at det er lige præcis det, vi går efter. Vi må se på alle tingene i sammenhæng.

Pia Olsen Dyhr replicerede, at det ikke var rygter, hun baserede sig på, men at hun sad med et officielt EU-papir, hvori der stod, at samtlige lande støttede formandskabets konklusion – med undtagelse af Sverige, Storbritannien og Letland. Hun ville gerne give fødevareministeren dette papir efter mødet.

Hun var glad for, at udvalget ville vende tilbage til sagen, idet der stadig var problemer, bl.a. med pesticidhandlingsplanen, som smuldrer.

Fødevareministeren var ikke umiddelbart bekendt med det papir, Pia Olsen Dyhr sad med, men ville kigge nærmere på det. Hun gentog, at så snart der er tale om formandskabskonklusioner, skal landene ikke tage stilling til dem.